

◊ JELGAVAS VALSTS ĢIMNĀZIJA ◊

Citāds pārbaudes darbs literatūrā

Ina Zastavņecka

28.08.2024.

Mērķis

Iepazīstināt ar dažiem pārbaudes darbu veidiem literatūrā, kas var palīdzēt padziļināti izprast literāros tekstus un veicināt skolēnu kritisko domāšanu.

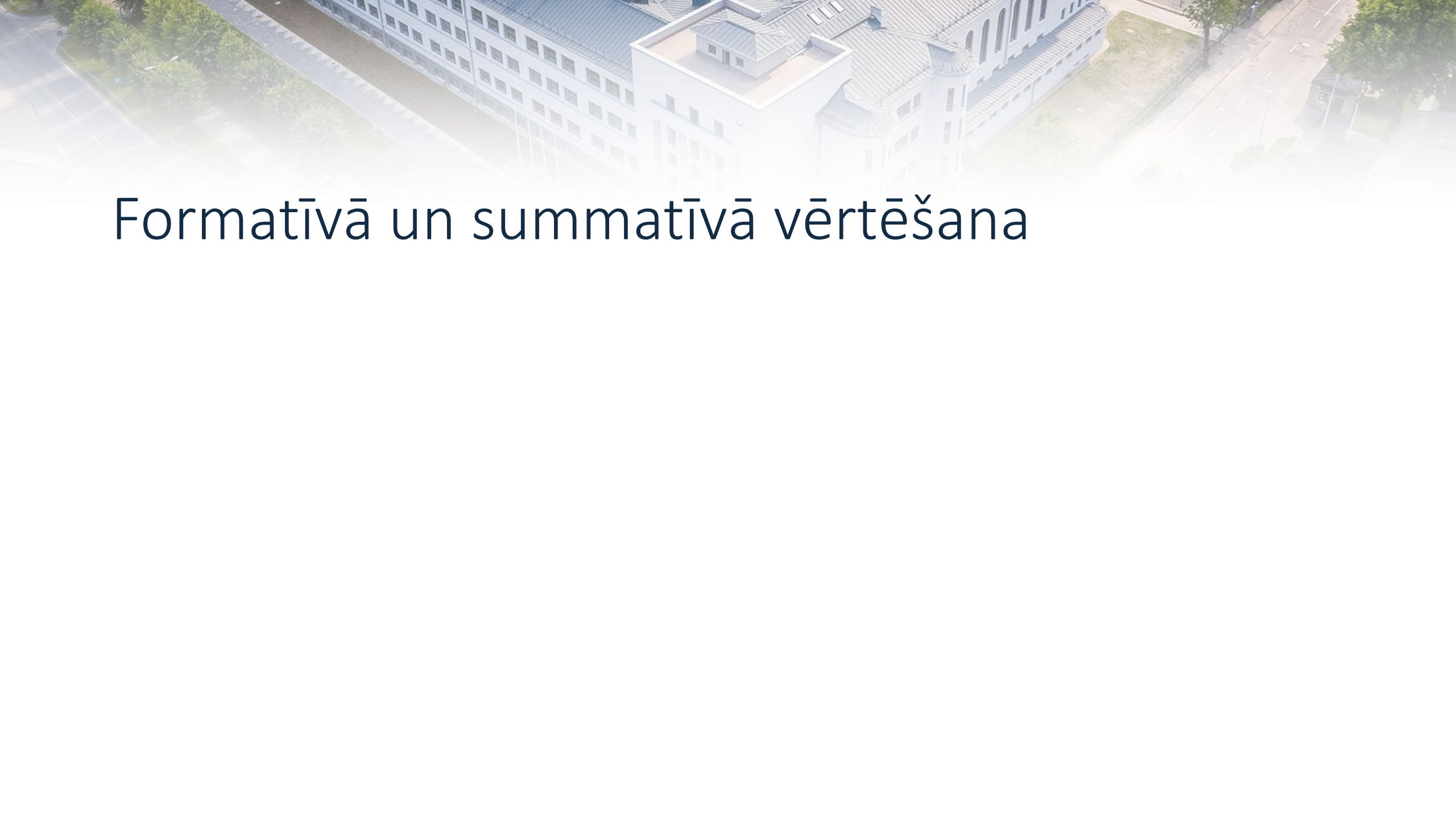
«Vērtēt ir radīt.»
(F. Nīče)

Kad vērtēšana Jums ir sagādājusi radīšanas prieku? Lūdzu,
padomājiet un pastāstiet par to!

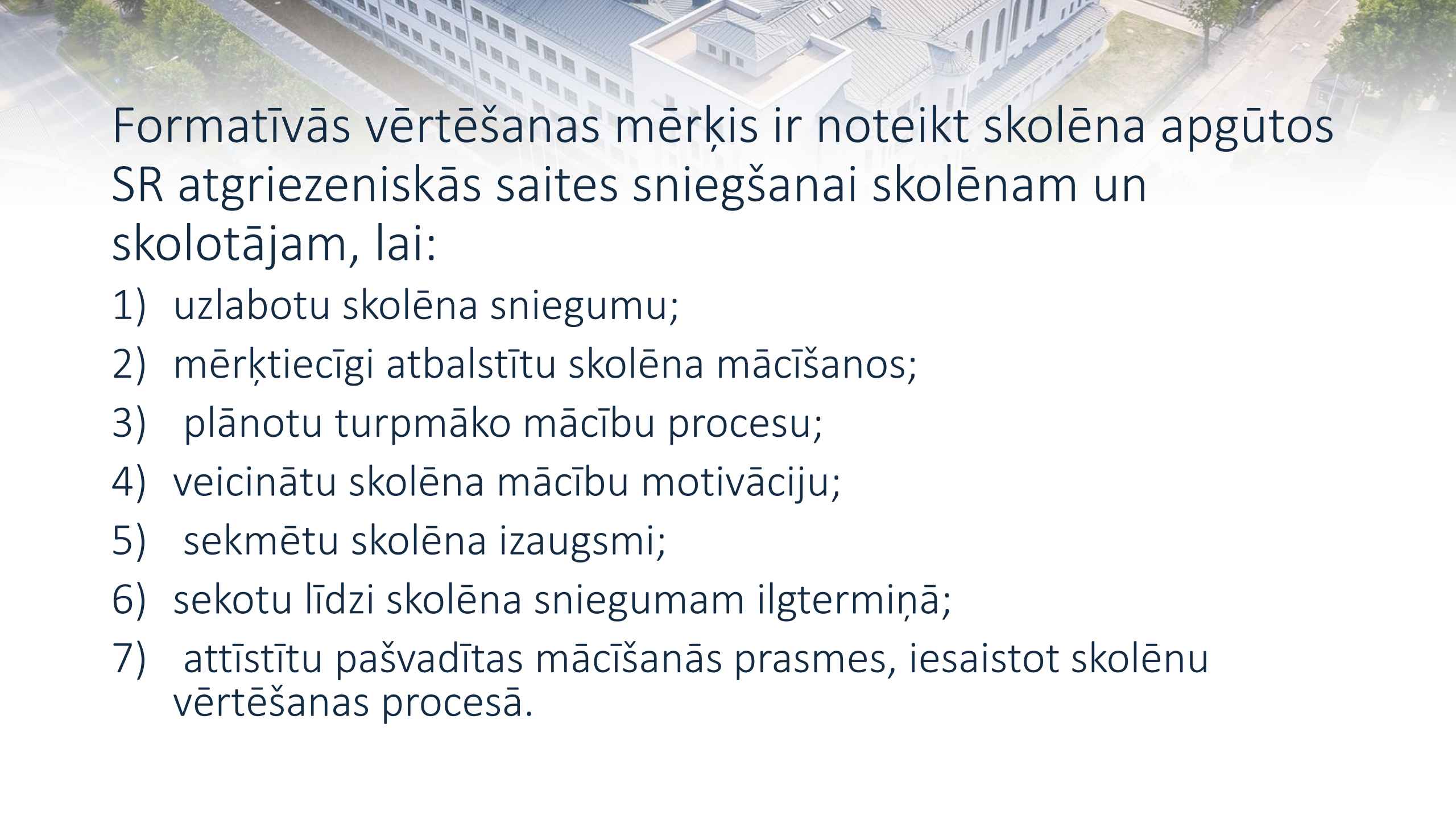

Literatūra ir viens no mācību priekšmetiem, kurā skolēnam ir iespēja:

- 1) iztēloties un gūt prieku jaunrades procesā,
- 2) atklāt un pilnveidot savus radošos talantus, zināšanas, prasmes un tehnikas dažādos mākslas veidos,
- 3) vērtēt un interpretēt daudzveidīgus radošās izpausmes veidus, mācoties izprast kultūru atšķirības un veidojot savu kultūras identitāti,
- 4) piedzīvot kultūras notikumus klātienē, gūstot emocionālo un estētisko pieredzi un attīstot personiskās kultūras vajadzības,
- 5) līdzdarboties kultūras mantojuma saglabāšanā, tradīciju pārmantošanā un radot idejas, kas ietekmētu kopējo dzīves kvalitāti un izpratni par izvēles iespējām, reaģējot uz aktuāliem procesiem sabiedrībā.

Formatīvā un summatīvā vērtēšana

Formatīvās vērtēšanas mērķis ir noteikt skolēna apgūtos SR atgriezeniskās saites sniegšanai skolēnam un skolotājam, lai:

- 1) uzlabotu skolēna sniegumu;
- 2) mērķtiecīgi atbalstītu skolēna mācīšanos;
- 3) plānotu turpmāko mācību procesu;
- 4) veicinātu skolēna mācību motivāciju;
- 5) sekmētu skolēna izaugsmi;
- 6) sekotu līdz skolēna sniegumam ilgtermiņā;
- 7) attīstītu pašvadītas mācīšanās prasmes, iesaistot skolēnu vērtēšanas procesā.

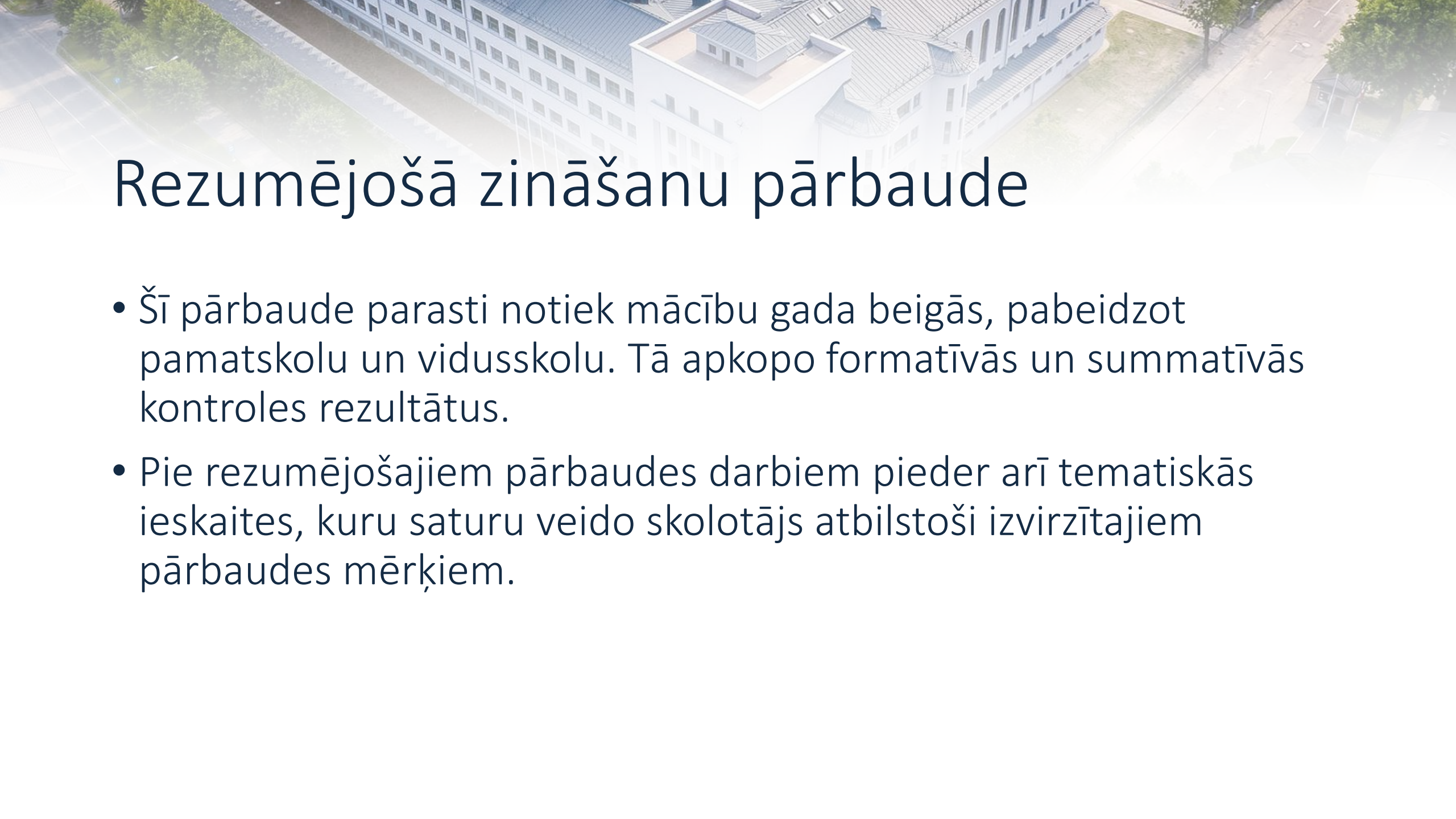
Formatīvā zināšanu pārbaude

- Tā notiek ikdienas stundu darbā. Skolotājs izstrādā audzēkņu zināšanām, prasmēm un iemaņām atbilstošu uzdevumu, ko izmantot zināšanu pārbaudē.
- Regulāra zināšanu kontrole ne tikai veido skolēnos pieradumu sistemātiski apgūt zināšanas, bet izraisa arī interesi par mācībām un ceļ atbildības izjūtu.

Summatīvā zināšanu pārbaude

- Tā notiek, kad apgūta kāda konkrēta vielas daļa vai zināma mācību posma (semestra) noslēgumā.
- Tas ir komunikācijas rīks, kas informē par to, kā ir sasniegti SR, par kuriem ir notikusi vienošanās valsts līmenī (likums).

Rezumējošā zināšanu pārbaude

- Šī pārbaude parasti notiek mācību gada beigās, pabeidzot pamatskolu un vidusskolu. Tā apkopo formatīvās un summātīvās kontroles rezultātus.
- Pie rezumējošajiem pārbaudes darbiem pieder arī tematiskās ieskaites, kuru saturu veido skolotājs atbilstoši izvirzītajiem pārbaudes mērķiem.

Skolēnu mācību snieguma vērtēšanas metodiskos paņēmienus, izpildes laiku un vērtēšanas kritērijus nosaka pedagogs, ievērojot mācību jomā noteiktos skolēnam plānotos sasniedzamos rezultātus, mācību priekšmeta programmu, izglītības iestādes izstrādāto skolēnu mācību sasniegumu vērtēšanas kārtību.

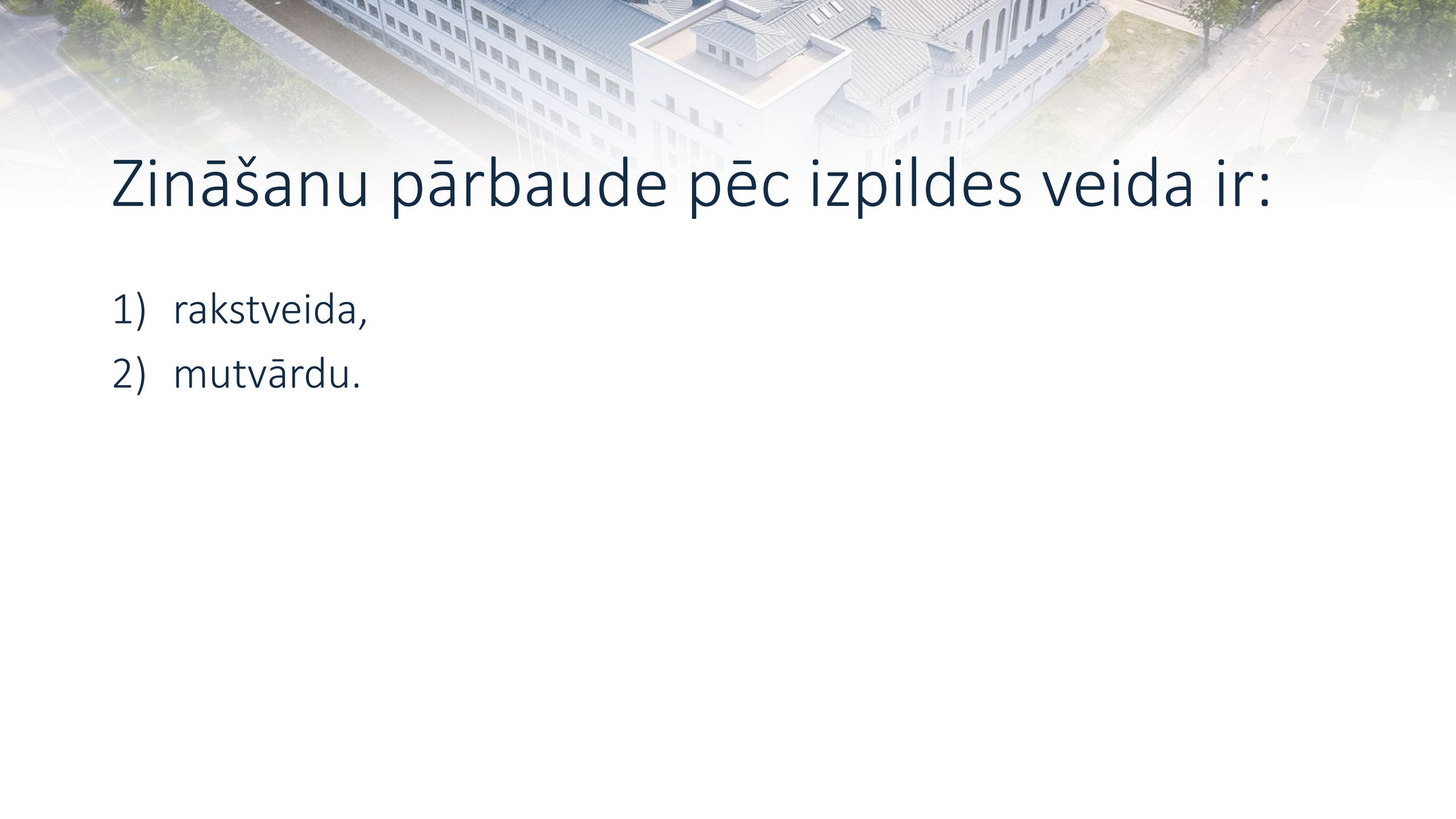

Kāds ir citāds pārbaudes darbs?

- Uzrakstiet, lūdzu, vienu pārbaudes darba veidu!

menti.com

84664200

Zināšanu pārbaude pēc izpildes veida ir:

- 1) rakstveida,
- 2) mutvārdu.

Pārbaudes darbu piemēri

- Nākamajā slaidā Jelgavas Valsts ģimnāzijas skolotājas Kristīnes Bļujus izstrādāts snieguma līmeņu apraksts

Vērtēšanas kritēriji	Meistars	Labi	Prasmes nedaudz pilnveidojamas	Māceklis
Teksts	Zina visu tekstu un to nesajauc.	Zina tekstu, bet vienreiz sajauc.	Zina tekstu, bet 2-3 reizes sajauc.	Vāji zina un bieži jauc tekstu.
	4	3	2	1
Runa	Priekšnesuma izpildītājam ir skaidra dikcija. Teksts ir labi sadzirdams. Tiek ievēroti loģiskie uzsvāri, ir saturam atbilstošas pauzes un intonācija.	Priekšnesuma izpildītājam pārsvarā ir skaidra dikcija un artikulācija. Teksts ir labi sadzirdams. Priekšnesumā cenšas ievērot loģiskos uzsvārus, saturam atbilstošas pauzes un intonāciju.	Priekšnesuma izpildītājam ir nelielas dikcijas un artikulācijas kļūdas. Teksts daļēji sadzirdams. Cenšas izmantot balss intonāciju. Ir neloģiski uzsvāri un pauzes. Steidzas.	Priekšnesuma izpildītājam ir daudz dikcijas un artikulācijas kļūdu. Teksts vāji sadzirdams. Vienmuļa, nepārliecinoša izteiksme. Steidzas.
	4	3	2	1
Balādes satura un domas atklāsme	Skaidra, precīzi uztverama, loģiski atklāta un saprotama balādes doma.	Pamatā uztverami un saprotami atklāta balādes doma.	Balādes doma uztverama daļēji.	Balāde apgūta fragmentāri, doma nav saprotama.
	4	3	2	1
Vizuālais noformējums (atbilstība tēlam - tērps, rekvizīti; vides fons utt.)	Uzveduma vizuālais noformējums rūpīgi pārdomāts. Tas atklāj balādes domu un uzveduma mērķi.	Uzveduma vizuālais noformējums pārdomāts. Tas daļēji palīdz atklāt balādes domu un uzveduma mērķi.	Vizuālais noformējums paviršs. Tas nedaudz saistās ar balādes domu.	Vizuālais noformējums ļoti paviršs. Tas nesaistās ar balādes domu.
	4	3	2	1
Sadarbība ar grupas biedriem/ skatuves partneriem		Skatuves partneri sadarbojas, radot vienotu māksliniecisku darbu.	Skatuves partneri daļēji sadarbojas, bet vērojamas tendences uz individuālu darbošanos.	Skatuves partneri tikpat kā nesadarbojas; katrs darbojas individuāli.
		3	2	1
Papildpunkts				Īpaši oriģināls uzvedums
				1

R. Blaumanis «Tālavas taurētājs»

- Uzveduma piemērs

Skatoties uzvedumu, lūdzu, novērtējiet, kādu snieguma līmeni uzrāda skolēni atbilstoši SLA!

- Nākamajā slaidā Jelgavas Valsts ģimnāzijas skolotājas Inas Zastavņeckas izstrādāts snieguma līmeņu apraksts

VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI	IESĀCĒJS	PRAKSTIZĒTĀJS	LIETPRATĒJS	EKSPERTS
IDEJA	Video neatklāj pasakas ideju.	Pasakas ideja ir daļēji saprotama.	Pasakas ideja ir saprotama, bet nav pilnībā izteikta.	Pasakas ideja ir skaidri izteikta un labi saprotama.
	0	1	2	3
TEKSTS	Video nav izmantoti citāti no pasakas teksta vai tie ir neatbilstoši.	Video ir izmantoti tikai daži citāti no pasakas teksta, bet tiem nav saistības ar sižetu.	Video izmantoti atbilstoši citāti no pasakas teksta, kas kopumā atbilst sižetam.	Video ir izmantoti precīzi citāti no pasakas teksta, kas harmoniski iekļaujas kopējā sižetā.
	0	1	2	3
SIŽETA ATKLĀSME	Pasakas sižets atklāts fragmentāri, doma nav saprotama.	Pasakas sižets atklāts daļēji, bet doma ir saprotama.	Pasakas sižets tiek atklāts, bet daži notikumi attēloti neskaidri/ nepilnīgi.	Pasakas sižets tiek atklāts skaidri un precīzi, secīgi tiek atainoti visi svarīgākie notikumi.
	0	1	2	3
VIZUĀLAIS NOFORMĒJUMS (TĒLI, REKVIZĪTI, DARBĪBAS VIDE UTT.)	Tēli ir vāji izveidoti un neatbilst pasakas aprakstiem. Vide nav saskaņota ar pasakas darbību un nav pārdomāta.	Tēli ir izveidoti, bet tie var atšķirties no pasakas aprakstiem vai būt nepilnīgi. Rekvizīti ir daļēji piemēroti. Vide nav pilnībā pārdomāta.	Tēli ir labi izstrādāti, lai gan var būt dažas neatbilstības ar pasakas aprakstiem. Rekvizīti ir labi izvēlēti, tie lielākoties atbilst pasakas saturam. Vide ir pietiekami pārdomāta un kopumā atbilstoša pasakas darbībai.	Tēli ir rūpīgi izveidoti un atbilst pasakas aprakstiem gan vizuāli, gan rakstura ziņā. Rekvizīti ir rūpīgi izvēlēti, tie pilnībā atbilst pasakas saturam. Vide ir pārdomāta un atbilstoša pasakas darbībai, radot atbilstošu noskaņu un palīdzot atklāt filmas domu un mērķi.
	0	1	2	3
VIDEO KVALITĀTE	Neskaidrs attēls, slikta skaņa. Ir vairākas tehniskas kļūdas, kas traucē uztvert pasakas saturu.	Video ir pieņemama kvalitāte, lai gan var būt neskaidrs attēls vai skaņa. Var būt redzamas tehniskas kļūdas, kas nedaudz traucē uztvert pasakas saturu.	Video ir laba kvalitāte, ar skaidru attēlu un skaņu. Var būt nelielas tehniskas nepilnības, kas tomēr netraucē uztvert pasakas saturu.	Skaidrs attēls, izcila skaņa, labi samontēts.
	0	1	2	3
SAVLAICĪGUMS				2

Anna Sakse «Cūkausītis»

- Animācijas filmas piemērs
- Nākamajā slaidā Jelgavas Valsts ģimnāzijas skolotājas Inas Zastavņeckas izstrādāts snieguma līmeņu apraksts

VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI	IESĀCĒJS	PRAKSTIZĒTĀJS	LIETPRATĒJS	EKSPERTS
SATURS, IDEJA	Haotisks, virspusējs darbs. Doma nav saprotama.	Konkrēts, daļēji pārliecinošs saturs, izmantoti nebūtiski dzejnieka dzīves fakti. Īsfilmā jūtama domas nepabeigtība.	Radošs, pārliecinošs saturs, atklājas plašs redzesloks. Skaidri un loģiski izteikta doma, ir izmantoti dzejnieka dzīves un daiļrades fakti.	Radošs, pārliecinošs, oriģināls saturs, atklājas plašs redzesloks. Skaidri un loģiski izteikta doma, izmantoti būtiski dzejnieka dzīves un daiļrades fakti. Jūtama runātāja emocionālā attieksme.
	0	1	2	3
RUNA	Runātājam ir daudz dikcijas un artikulācijas kļūdu. Teksts vāji sadzirdams.	Runātājam ir nelielas dikcijas un artikulācijas kļūdas. Teksts daļēji sadzirdams, runātājs stostās, ir nepamatotas pauzes. Vāji vai pārspīlēti izmanto balss intonācijas.	Runātājam pārsvarā ir skaidra dikcija un artikulācija. Runātājs pārzina tekstu, pārsvarā runā brīvi. Teksts labi sadzirdams. Ir saturam atbilstošas pauzes un intonācijas.	Runātājam ir skaidra dikcija un artikulācija. Runātājs pārzina tekstu, runā brīvi un pārliecinoši. Teksts ir labi sadzirdams, tiek ievēroti loģiski uzsvāri, ir saturam atbilstošas pauzes un intonācija.
	0	1	2	3
VIDEO KVALITĀTE	Neskaidrs attēls, slikta skaņa. Ir vairākas tehniskas kļūdas, kas traucē uztvert īsfilmā saturu.	Video ir pieņemama kvalitāte, lai gan var būt neskaidrs attēls vai skaņa. Var būt redzamas tehniskas kļūdas, kas nedaudz traucē uztvert īsfilmā saturu.	Video ir laba kvalitāte, ar skaidru attēlu un skaņu. Var būt nelielas tehniskas nepilnības, kas tomēr netraucē uztvert īsfilmā saturu.	Skaidrs attēls, izcila skaņa, labi samontēts.
	0	1	2	3
SADARBĪBA AR GRUPAS BIEDRIEM	Sadarbība nenotiek, katrs darbojas individuāli.	Grupas biedri mēģina sadarboties, taču vērojama tendence uz individuālu darbošanos.	Grupas biedri labi sadarbojas, tomēr ir vērojama tendence uz individuālu darbošanos. Teksts pārsvarā ir saskaņots.	Grupas biedri pārliecinoši sadarbojas, atbalsta viens otru, ir saskaņojuši tekstu, darbība notiek raiti.
	0	1	2	3
SAVLAICĪGUMS				2

Kārlis Vērdiņš

Īsfilmas piemērs

Formatīvā vērtēšana

A. de Sent-Ekziperī «Mazais princis»

UZDEVUMS	KRITĒRIJI
Apkopo pasakas lasīšanas gaitā gūtos iespaidus – izveido savu atzinu planētu tā, lai tajā būtu kontinenti (teksta citāti) un okeāni (tavi komentāri par lasīto)!	1) Ir izrakstīti 10 citāti no A. de Sent-Eksiperī pasakas «Mazais princis» (5 p.), 2) ir atlasīti 5 citāti, katram citātam ir uzrakstīts komentārs (5 p.), 3) darbs tiek prezentēts, komentējot izvēlētos citātus; tiek izstāstīta darba ideja (3 p.), 4) darbs veidots vienotā dizainā, noformējums ir mērķtiecīgs un pārdomāts (2 p.).

Atziņu planētu piemēri

Imanta Ziedoņa epifānijas

- Izvēlies sev piemērotāko uzdevumu un izpildi to!
- 1) Kādas pārdomas rosina I. Ziedoņa darbs “Zvaigznes bija iznākušas uz tiltiem”? Uzraksti tās! (60 - 80 v.)
 - 2) Vizualizē I. Ziedoņa darbu “Zvaigznes bija iznākušas uz tiltiem”!
 - 3) Uzraksti savu epifāniju!

*«Bet istaba ir gaismas pilna, un es pats esmu
gaismas pilns.»
(Imants Ziedonis)*

